

Segueu arran, que la palla va cara!

David Casellas i Gispert*

Aquest mot tan català, *arran*, pot fer la funció d'un adverbí o també formar part d'una locució prepositiva: *arran de*. Com que en castellà no té un sol mot equivalent, hi ha la tendència que, per a cobrir els diferents significats del mot, calquem el castellà mitjançant alguns manlleus innecessaris. Vegem-ho detalladament.

Arran com a adverbí significa «*molt a prop o a tocar de* (la base d'alguna cosa o l'obertura d'un recipient)». Així direm *seguir la línia ben arran, tallar els cabells arran, omplir una bóta ben arran...* En aquests casos en castellà no disposen d'un sol mot per a expressar-ho i a vegades usaran *de raiz, al rape, hasta el borde...*

També fem servir *arran de* o *ran de* com a locució prepositiva amb el significat de «gairebé tocant o fregant». Així direm: *Els ocells volaven arran de terra* (en castellà dirien *a ras de*).

Però és sobretot quan expressem «a conseqüència de» que hem de tenir en compte que nosaltres també fem servir aquesta locució, *arran de*: *La violència es va desfermar arran de l'actuació policial*. En canvi, no seria correcte de fer servir *arrel de*, un calc de l'expressió castellana *a raiz de*.

Ja ho veieu, hem de recuperar tots els usos d'aquesta expressió tan nostrada; no estaria gens bé que la perdéssim *arran de* la interferència causada per la llengua castellana.

*Filòleg, coordinador de la comissió lingüística de l'ADAC i membre de l'executiva de Plataforma per la Llengua. Publicat al *Butlletí* de l'ADAC (juny de 2020).